

Lokaal Scenario Atelier: Deelregio Alkmaar

Castricum

Datum: 30 januari 2020

Locatie: Brandweerkazerne in Akersloot

Inleiding:

Dit is het verslag van de bijeenkomst van de gemeente Castricum (dorpskernen Akersloot en de Woude) van 30 januari 2020. In deze bijeenkomst hebben inwoners verkend wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie in Castricum als onderdeel van de deelregio Alkmaar. Dit is gedaan met behulp van scenario's en bouwstenen. De scenario's geven inzicht in de mogelijke keuzes en de effecten daarvan. De scenario's die zijn gebruikt, zijn: (1) Landschappelijke kenmerken als troef, (2) Energielandschap 2.0, (3) Lokale kracht.

De scenario's zijn gemaakt door de gemeente, samen met onder meer de provincie, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties, bedrijfsleven en de netbeheerder. Ze zijn een middel om met elkaar het gesprek aan te gaan.

Een bouwsteen bestaat uit een bepaalde techniek van energieopwekking (bijv. windmolens), op een plek (bijv. agrarische grond), onder een bepaalde conditie (bijv. langs de snelweg). De bouwsteen heet dan "windmolen op agrarische grond langs de snelweg".

De deelnemers hebben gepraat over de scenario's en welke bouwstenen hun voorkeur hebben. Per scenario hebben ze op de kaart van de gemeente aangegeven waar de bouwstenen kunnen komen en waar zeker niet.

In totaal hebben 28 mensen deelgenomen aan de bijeenkomst. De samenstelling van de groep was als volgt: veel bewoners (een groot aantal uit de Woude), belangenorganisaties (Energie en Natuur), en raadsleden.

Vervolg

De opbrengsten van de lokale bijeenkomsten van de 18 gemeenten in de energieregio Noord-Holland Noord worden verwerkt op een kaart. Hierop wordt aangegeven wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor duurzame energieopwekking. Deze kaart vormt de basis van de concept-RES. De concept-RES wordt voor vaststelling aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na vrijgave door het College worden raadsleden gevraagd naar hun wensen en bedenkingen bij de concept-RES. Ook de deelnemers aan de regionale en lokale bijeenkomsten krijgen de concept-RES toegestuurd en daarmee de mogelijkheid om hun mening te geven.

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regiobreed Noord-Holland overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De concept-RES wordt met alle wensen, bedenkingen en meningen van deelnemers voor doorrekening aangeboden aan het Nationaal Programma RES en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als de energieregio groen licht heeft gekregen, wordt per zoekgebied onderzocht wat een concrete plek voor zonneweides en/of windmolens zou kunnen zijn. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden nadrukkelijk betrokken.

Inhoud

Beschrijving van de scenario's:	3
Kansen, aandacht-en discussiepunten:	4
Gesprek over de scenario's en bouwstenen:.....	4
Scenario banner:.....	5

Foto's 1: Carrousel langs de 3 scenario's

Beschrijving van de scenario's:

Specifiek voor de deelregio Alkmaar zijn drie scenario's opgesteld, namelijk: (1) Landschappelijke kenmerken als troef, (2) Energielandschap 2.0 en (3) Lokale kracht.

Het scenario **Landschappelijke kenmerken als troef** richt zich op het behouden ofwel versterken van de diversiteit in het landschap. De belangrijkste uitgangspunten:

- De energietransitie volgt de maat van het landschap en sluit aan bij landschappelijke kenmerken.
- Zonne- en windenergie is ingepast in een beperkt aantal gebieden.
- De energietransitie wordt gezien als een kans om de biodiversiteit in gebieden waar deze nu laag is te vergroten, onder andere door zonneparken te combineren met natuurontwikkeling.

Het scenario **Energielandschap 2.0** focust op het opwekken van een grote hoeveelheid energie als regio, voor eigen verbruik en export. De belangrijkste uitgangspunten:

- Met lokale eigenaarschap wordt op kleine schaal energie geleverd voor de lokale vraag en op regionale schaal wordt grootschalig elektriciteit opgewekt voor de export.

- Het agrarische gebruik in het productielandschap transformeert naar “wind- en zonneboeren”.
- Het stedelijk landschap wordt volledig benut door daken, gevels en parkeerplaatsen in te zetten voor elektriciteitsopwekking.
- In het energielandschap is er ruimte voor ontwikkeling en innovatie.

In het scenario **Lokale kracht** staat coöperatieve opwekking en lokaal eigendom centraal. De uitgangspunten:

- De opwekking landt dicht bij de mensen en is zichtbaar.
- De baten en winst van energieopwekking vloeien terug naar de lokale gemeenschap.
- Door middel van een fonds en in samenwerking met de gemeente worden lokale doelen nagejaagd, zoals investeren in infrastructuur, de natuur en lokale verenigingen.

Kansen, aandacht-en discussiepunten:

Opmerkingen over het proces en de posters

- De groep was in het begin kritisch over de manier waarop Nederland aan de slag is gegaan met de RES-sen: is het proces niet te kort, moeten we hier niet langer de tijd voor nemen? Wel was er veel interesse voor de details achter de posters: er werden veel vragen gesteld en het atelier had een goede opbrengst.
- De communicatie over het atelier/de uitnodiging was te laat. Daardoor konden sommige bewoners niet aanwezig zijn. Ook waren er vragen over waarom niet iedereen was uitgenodigd
- De legenda op de posters geeft aan waar agrarische grond is, maar in sommige gevallen (nabij de Woude) is dat natuurgrond. Dit is misleidend. Houdt aan wat het bestemmingsplan zegt, ondanks agrarisch gebruik

Opmerkingen over uitgangspunten en techniekvoorkeuren:

- Zet ook in op eigen energievoorziening door bewoners.
- Zon boven het spoor wordt genoemd als mogelijke extra bouwsteen.
- Meer wind en zon op zee benutten.
- Maak geen gebruik van waterstof, zeker geen groene waterstof. Kijk op waterstofgate.nl.

Gesprek over de scenario's en bouwstenen:

Gesprek over de scenario's:

Het behoud van het landschappelijk karakter van de regio wordt veelvuldig benadrukt. Daarnaast zien veel mensen mogelijkheden voor het benutten van de lokale kracht. Dit geldt niet voor het scenario 'Ergielandschap 2.0'.

Gesprek over de bouwstenen:

Er is een sterke voorkeur voor zon boven wind. In totaal werden 26 groene naast 2 oranje stickers voor zon bouwstenen geteld, en 6 groene naast 22 oranje stickers voor wind bouwstenen.

Over bouwstenen met overwegend groene stickers:

- **Zon op grote daken** is goed toepasbaar
- **Zon op parkeerplaatsen** is zeer vaak gestickerd. Het is het minst belastend en vraagt weinig ruimte. Wellicht kan dit in combinatie met oplaadpunten voor elektrische auto's. Hou hierin

wel rekening met het volgende: de Woude ligt lager, dus zon op parkeerplaatsen kan het aanzicht beïnvloeden en dat moet je voorkomen.

- **Zon op geluidsschermen.**
- Op enkele plaatsen is er geen bezwaar tegen windturbines: **nabij de huidige windturbines langs snelwegen, en ook op bedrijventerreinen.** Wel is dit afhankelijk van de plek in het landschap.

Over gemixte bouwstenen:

In deze groep is er weinig discussie, men was het met elkaar eens. Geen gemixte bouwstenen.

Over bouwstenen met overwegend oranje stickers:

- **Windturbines in duinen** had veel negatieve reacties, evenals **wind langs dijken.**
- **Windturbines rondom stads- en dorpsranden** (in lokaal eigendom) ontving veel oranje stickers vanwege de overlast qua zicht en geluid voor bewoners.
- **Zonnepanelen op water** kreeg nadrukkelijk niet de voorkeur, vanwege het zicht maar ook vanwege het verstoren van recreatieve functies.

Scenario banner:

SCENARIO 1: Landschappelijke kenmerken als troef					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op grote daken		3	0		
Zon op agrarische gronden:	Ingepast in polderlandschap			X	
	Ingepast in strandwallen			X	
	Op verzilte gronden	1	0		
	Bij bodemdaling	3	0		
Zon op parkeerplaatsen				X	
Zon op asfalt	Op fietspaden	1	0		
Wind					
Zoekgebied wind:	Langs waterwegen			X	
	Op droogmakerij			X	

SCENARIO 2: Energielandschap 2.0					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op agrarische grond:	Een groot veld in de Schermerpolder			X	
	Langs infrastructuur in clusters			X	
	Op veenpolderlandschap			X	

	Buffer rondom bedrijventerrein			X
	Transformatie van glastuinbouwgebied			X
Zon op grote daken		3	0	
Zon op kassen	Transformatie huidige functie	1	0	
Zon op parkeerplaatsen		3	0	
Zon langs dijken				X
Zon op water		0	2	
Zon op geluidschermen	Noord-Zuid/ Oost-West			X
Zon op gevels				X
Zon op asfalt				X
Wind				
Zoekgebied wind:	In duingebied	0	7	
	Langs dijken	0	6	
	Op agrarische gronden in de Schermerpolder			X
	Langs infrastructuur	0	1	
	Langs N-Wegen	0	2	
	In glastuinbouwgebied			X
Repoweren bestaande windturbines				X

SCENARIO 3: Lokale kracht				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op dak		3	0	
Zon op agrarische gronden:	Rond stads- en dorpsranden			X
	Langs spoorwegen			X
	Langs bedrijventerrein			X
	Langs hoofdwegen	1	0	
Zon op water				X
Zon op parkeerplaatsen		3	0	
Zon op geluidschermen	Noord-Zuid/ Oost-West	3	0	
Zon op gevels		1	0	
Wind				
Zoekgebied wind:	Rondom bebouwd gebied	0	6	
	Rondom bedrijventerrein	3	0	
	Langs snelwegen	1	0	
Repoweren bestaande windturbines		2	0	